

رتبه نخست ایران در مصرف خودسرانه دارو

روزگاری نخودچی، کشمش، گردو و... بود و چندسالی ست که قرص‌هایی چون استامینوفن، انواع آنتی بیوتیک‌ها، آسپرین، آرام بخش‌ها و... جایگزین تنقلاتی شده که ایرانی‌ها به طور روزانه مصرف می‌کنند. داروهایی که نه نسخه‌ای برای آن پیچیده شده و نه دستوری برای مصرف دارد و خودسرانه توسط ایرانیانی که هرکدام پزشک متخصص هستند! مصرف می‌شود.

سلامت نیوز : روزگاری نخودچی، کشمش، گردو و... بود و چندسالی ست که قرص‌هایی چون استامینوفن، انواع آنتی بیوتیک‌ها، آسپرین، آرام بخش‌ها و... جایگزین تنقلاتی شده که ایرانی‌ها به طور روزانه مصرف می‌کنند. داروهایی که نه نسخه‌ای برای آن پیچیده شده و نه دستوری برای مصرف دارد و خودسرانه توسط ایرانیانی که هرکدام پزشک متخصص هستند! مصرف می‌شود.

به گزارش سلامت نیوز به نقل از قانون؛ بررسی‌ها حاکی ست آمار مصرف دارو از سوی ایرانی‌ها به ۳۴ میلیارد عدد در سال ۹۱ رسیده که آماری منحصر به فرد در میان تمامی کشورهای دنیا به شمار می‌رود. آماری که سرانه مصرف هر ایرانی را به ۳۴۰ عدد دارو در سال می‌رساند و تبعات بسیاری را گریبانگیر بهداشت و سلامت جامعه ایرانی می‌کند. مصرف خودسرانه دارو چندسالی ست که بیش از هر زمان دیگری از سوی کارشناسان هشدار داده می‌شود اما همچنان داروخانه‌ها با کمترین محدودیتی دارو در اختیار شهروندان قرار می‌دهند.

یکی از علت‌های نارسایی کلیه مصرف خودسرانه داروست

علاقه ایرانی‌ها به کسب رتبه در عرصه‌های مختلف این بار آن‌ها را در مصرف خودسرانه دارو رتبه دار کرده است. عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی در این باره با تأکید بر این که ایران در آسیا رتبه اول را در مصرف خودسرانه دارو دارد، می‌گوید: بر اساس پژوهش‌ها یکی از علت‌های نارسایی کلیه در جهان به ویژه در ایران مصرف خودسرانه دارو است. رسول خضری می‌افزاید: دارو یک نوع ماده سمی و شیمیایی ست و مصرف این مواد اگر بخشی از بدن را از بیماری نجات دهد، به‌طور حتم به بخشی دیگری آسیب می‌زند.

وی با بیان این که براساس علم پزشکی هیچ دارویی حتی داروهای ویتامینه بدون عارضه نیستند، معتقد است: دارو زمانی که مصرف می‌شود در کبد تجزیه و به وسیله کلیه دفع می‌شود، حال بر اساس پژوهش‌ها یکی از علت‌های نارسایی کلیه در جهان به ویژه در کشور مصرف خودسرانه دارو است. خیلی از بیماری‌های خطرناک به صورت تدریجی و در پس مصرف خودسرانه دارو رشد می‌کنند و بیماران فکر می‌کنند که بیماریشان بهبود یافته، این در حالی است که این اقدام تنها موجب غفلت افراد از بیماری می‌شود. وی با تأکید بر اینکه ایران در آسیا رتبه اول را در مصرف خودسرانه دارو داراست، تصریح می‌کند: هم‌اکنون بر اساس آمارها کشور چین در رتبه اول مصرف دارو در آسیاست، اما باید در این رابطه نخست جمعیت این کشور را در نظر بگیریم، همچنین بر اساس بررسی‌های انجام شده بخش عمده‌ای از داروهای چینی محصولات گیاهی است، از این رو فکر نمی‌کنم که در هیچ جای دنیا کشوری به اندازه ایران دارو مصرف کند.

عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس خواستار ورود وزارت بهداشت، به عنوان متولی حوزه سلامت به بحث کنترل مصرف خودسرانه دارو شده و می‌گوید: به طور حتم فرهنگ سازی یکی از راه‌ها برای کنترل مصرف خودسرانه داروست، از این رو صدا و سیما و رسانه ملی هم باید در جهت تحقق این موضوع تلاش کند.

مصرف بی‌رویه آنتی بیوتیک‌ها

بر اساس آمارهای به دست آمده هر ایرانی سالانه ۳۴۰ عدد دارو مصرف می‌کند یعنی از قرص، شربت و آمپول گرفته تا درمان‌های دیگر و به همین دلیل نرخ مصرف سرانه دارو در کشور ما ۳ برابر استاندارد جهانی است.

دکتر احمد شیبانی رئیس سازمان غذا و دارو وزارت بهداشت در خصوص برنامه‌های این سازمان برای مصرف بی‌رویه آنتی‌بیوتیک در کشور به [#171؛ قانون](#)؛ می‌گوید: این موضوعی است که خود سازمان غذا و دارو در مورد آن مدعی است. یعنی ما نه تنها در مورد مصرف آن ابراز نگرانی می‌کنیم و به آن اعتراض داریم بلکه کمیته‌ای هم تحت عنوان کمیته کنترل نسخ تشکیل داده‌ایم که یکی از وظایف‌شان نظارت بر همین موضوع است. الان در وضعی هستیم که یک پزشک عمومی به اندازه یک متخصص عفونی آنتی‌بیوتیک تجویز می‌کند. از طرفی این داروهایی که امروزه به راحتی و به وفور تجویز می‌شوند نسل سوم و چهارم آنتی‌بیوتیک‌ها هستند زیرا جامعه به‌علت مصرف بی‌رویه دچار مقاومت شده است و دیگر آنتی‌بیوتیک‌های ساده پاسخگو نیستند. جالب است بدانید که در حال حاضر هشت قلم از ده قلم داروی پر مصرف کشور ما را آنتی‌بیوتیک‌ها تشکیل می‌دهند. وی افزود: بخش اعظم این موضوع برمی‌گردد به پزشکان عزیزی که در زمینه تجویز دارو ملاحظه نمی‌کنند.

در این مورد هم پزشکان عمومی و متخصصان اطفال بالاترین رتبه را دارند. کار به جایی رسیده است که دیگر آنتی‌بیوتیک خوراکی آن‌ها را راضی نمی‌کند و حالا به نوع تزریقی آن روی آورده‌اند، آنتی‌بیوتیک تزریقی در واقع یک داروی بیمارستانی است که در موارد عفونت فراگیر و شدید یا بعد از اعمال جراحی استفاده می‌شود اما حالا مثل نقل و نبات توسط پزشکان تجویز و توسط مردم مصرف می‌شود. آن کمیته هم در حال تلاش است در واقع افراد تشکیل دهنده آن کمیته همه از افراد متخصص و مسئولانی از قسمت‌های مختلف نظام بهداشت و درمان هستند برنامه‌های زیادی هم اجرا شده است حتی به دانش آموزان در مورد مصرف آنتی‌بیوتیک آموزش‌هایی داده شده است که نه تنها از زمان کودکی بدانند نباید خودسرانه دارو مصرف کنند بلکه این آموزش‌ها را به درون خانواده‌ها ببرند.

اما باز هم می‌گوییم اگر بخواهیم در مورد مصرف آنتی‌بیوتیک به نتیجه برسیم باید در وهله اول پزشکان همکاری و ملاحظه بیشتری کنند. مردم هم باید آگاه بشوند و به خود درمانی یا مصرف بی‌رویه ادامه ندهند. امروزه هرکس بخواهد وارد داروخانه بشود و بگوید چرک خشک کن بده! دوستان ما در داروخانه‌ها هم نباید بدون نسخه آنتی‌بیوتیک بدهند اتفاقی که ما اکنون به وفور شاهد آن هستیم خرید بدون نسخه آنتی‌بیوتیک‌ها از داروخانه‌ست.

داروهای ضد آلرژی هم پرمصرف است

این روزها که به تعطیلات نوروزی و روزهای آغازین بهار نزدیک می‌شویم شاید داروهای ضد آلرژی بالاترین مصرف را به خود اختصاص دهند. این کار نه تنها تهدیدی بلند مدت برای بدن آن‌ها محسوب می‌شود و از طرفی هم سرانه مصرف دارو را بالا می‌برد همچنین باعث بروز خطرات بسیاری برای مردم و مسافران نوروزی خواهد شد. مسئول اداره مصرف منطقی دارو نسبت به مصرف خودسرانه قرص ضد آلرژی در هنگام رانندگی به ویژه به مسافران نوروزی هشدار داده و می‌گوید: [#171؛ مصرف نابه جای این قرص‌ها باعث آسیب به مخاط بینی می‌شود.](#)؛ دکتر محمد حسینی با اشاره به این‌که مصرف قرص‌های آلرژی بسته به نوع حساسیت افراد متفاوت است تاکید می‌کند: [#171؛ افراد بنا بر موقعیت شغلی و محیطی که دارند دارای آلرژی‌های مختلفی هستند که تنها با مشورت پزشک می‌توانند این قرص‌ها را مصرف کنند.](#)؛

وی نسبت به مصرف آنتی‌هیستامین در هنگام رانندگی نیز هشدار داده و می‌افزاید: [#171؛ مصرف این قرص باعث خواب‌آلودگی در افراد می‌شود و از آنجایی که همزمان با آغاز فصل بهار مسافرت‌ها نیز افزایش می‌یابد افراد باید مراقب باشند تا در صورت رانندگی این‌گونه قرص‌ها را مصرف نکنند.](#)؛ وی با اشاره به اینکه بسیاری از حساسیت‌ها با دور شدن از منبع آلرژی برطرف می‌شود معتقد است: [#171؛ همچنین در هوای آزاد نیز از آنجایی که گل‌ها گرده افشانی می‌کنند با استفاده از ماسک و شست‌وشوی بینی می‌توان میزان آلرژی را کاهش داد.](#) چرا که اگر مصرف قرص ضد آلرژی خودسرانه صورت گیرد واکنش فرد نسبت به قرص مقاوم می‌شود و اثر بخشی مطلوبی در پی نخواهد داشت. انواع قرص‌های ضد حساسیت متفاوت هستند که فرد تنها با مراجعه به پزشک می‌تواند با کمترین آسیب و ضرر هزینه به بهبودی دست یابد مگر در موارد خاص که حساسیت بسیار شدید است. مصرف خودسرانه قرص‌های ضد آلرژی باعث اختلال گوارشی در افراد نمی‌شود ولی می‌تواند بعد از مدتی به مخاط بینی آسیب برساند.